

RJ-Uiting 2015-2b: “ontwerp-Richtlijn A3.3 Fouterstel” (RJK-bundel)

Inleiding

In navolging van RJ-Uiting 2015-2 stelt de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) in RJ-Uiting 2015-2b een wijziging voor in de bundel Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen (RJK-bundel), namelijk in het huidige hoofdstuk A3 ‘Stelselwijzigingen, schattingswijzigingen en foutenherstel’ (aangepast 2007).

Naar analogie van RJ-Uiting 2015-2 wordt voorgesteld de wijze van herstel van materiële fouten, alsmede de structuur van paragraaf A3.3 ‘Fouterstel’, aan te passen. De RJ wil de verwerkingswijze aanpassen van materiële fouten die niet fundamenteel zijn, zodanig dat deze fouten voortaan retrospectief worden hersteld. De RJ is van mening dat retrospectief fouterstel een beter inzicht geeft in het resultaat en het vermogen van het boekjaar.

Artikel 2:362 lid 6 BW tweede volzin bepaalt dat indien na vaststelling van de jaarrekening blijkt dat deze in ernstige mate tekortschiet in het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW bedoelde inzicht, het bestuur daaromtrent onverwijld bericht aan de leden of aandeelhouders. Het bestuur legt een mededeling daaromtrent neer ten kantore van het handelsregister. De RJ benadrukt dat niet iedere materiële fout resulteert in een jaarrekening die in ernstige mate tekortschiet in de zin van artikel 2:362 lid 6 BW tweede volzin.

Het begrip fundamentele fout wordt niet langer gebruikt in de RJK-bundel, daar dit onnodige verwarring schept omdat de wet het begrip fundamentele fout niet kent.

Toepassing

Na verwerking van de ontvangen commentaren zal de RJ de nieuwe paragraaf A3.3 opnemen in de in september 2015 uit te geven RJK-bundel editie 2015. Deze nieuwe paragraaf zal van toepassing zijn voor jaarrekeningen over boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016. Eerdere toepassing zal worden aanbevolen.

Commentaarperiode

De RJ nodigt u uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze RJ-Uiting. Deze ziet de RJ graag uiterlijk 15 mei 2015 tegemoet. Reacties en commentaren kunnen – bij voorkeur per email (rj@rjnet.nl) – worden ingediend bij het RJ-secretariaat. Ze zullen door de RJ als openbare informatie worden behandeld en op de RJ-website worden gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Amsterdam, 9 april 2015

A3.3 FOUTHERSTEL

Algemeen

301 Deze paragraaf is van toepassing op het herstel van fouten.

302 Indien na de vaststelling van de jaarrekening blijkt dat een materiële fout zodanig is dat de jaarrekening *in ernstige mate* tekortschiet in het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW bedoelde inzicht, is artikel 2:362 lid 6 BW tweede volzin van toepassing. Dit artikel bepaalt dat het bestuur omtrent het in ernstige mate tekortschieten van het inzicht onverwijld bericht aan de leden of aandeelhouders. Het bestuur legt een mededeling daaromtrent neer ten kantore van het handelsregister. Bij de mededeling wordt een accountantsverklaring gevoegd, indien de jaarrekening overeenkomstig artikel 2:393 BW is onderzocht.

303 Een materiële fout is een zodanige onjuistheid in een jaarrekening - geconstateerd na het vaststellen van die jaarrekening - dat de jaarrekening in het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW bedoelde inzicht tekortschiet. Van een materiële fout kan sprake zijn bij een onjuiste waardering en/of resultaatbepaling, een onjuiste rubricering en/of presentatie dan wel een onjuiste of onvolledige toelichting. Onder een fout wordt niet verstaan het effect van schattingswijzigingen.

De verwerking en presentatie van fouterstel

304 De rechtspersoon herstelt een materiële fout in de eerste nog niet vastgestelde jaarrekening nadat de fout is geconstateerd.

305 De rechtspersoon herstelt een materiële fout die effect heeft op het eigen vermogen als volgt:

- het eigen vermogen aan het einde van het voorafgaande boekjaar wordt herrekend alsof de fout niet heeft plaatsgevonden; en
- het verschil tussen het eigen vermogen aan het eind van het voorafgaande boekjaar voor en na herrekening (het cumulatief effect), wordt verwerkt als een rechtstreekse mutatie van het eigen vermogen aan het begin van het boekjaar waarin het fouterstel plaatsvindt.

306 De rechtspersoon verwerkt een bate of last als gevolg van het herstel van een niet-materiële fout in de winst-en-verliesrekening van de eerste jaarrekening die op het moment van het constateren van de fout nog moet worden opgemaakt. De rechtspersoon verantwoordt de bate of last overeenkomstig de aard van de post.

307 De rechtspersoon vermeldt in de toelichting dat er sprake is van het herstel van een materiële fout. Hierbij vermeldt de rechtspersoon het effect van het herstel van de fout. De rechtspersoon vermeldt tevens de aard en voor zover van toepassing de omvang van de fout.

308 Artikel 2:363 lid 5 BW stelt dat de bedragen van het voorafgaande boekjaar voor zover nodig ter wille van de vergelijkbaarheid worden herzien en dat de afwijking ten gevolge van de herziening wordt toegelicht. Ingeval van het herstel van een materiële fout past de rechtspersoon de vergelijkende cijfers aan, waarbij de verschillen met de oorspronkelijke cijfers in de toelichting worden vermeld. Indien de aanpassing van de vergelijkende cijfers praktisch niet mogelijk is, vermeldt de rechtspersoon de reden voor het niet aanpassen alsmede de aard van de aanpassing indien deze wel had plaatsgevonden.